

Viena – opulența monarhiei

Text și foto - Adrian Grauenfels

Viena modernă a trecut prin mai multe încarnări istorice. Din 1558 până în 1918 a fost un oraș imperial - până în 1806 a fost sediul Sfântului Imperiu Roman și apoi capitala Imperiului Austro-Ungar. În 1918 a devenit capitala țării trunchiate, fără ieșire la mare din Europa Centrală, care a ieșit din Primul Război Mondial sub forma unei republici. Între 1938 și 1945, Austria a făcut parte din "Marea" Germanie a lui Adolf Hitler, iar Viena a devenit "Marea" Vienă, reflectând revizuirea nazistă a limitelor orașului. În deceniul care a urmat celui de-al Doilea Război Mondial, Austria a fost ocupată de forțele britanice, franceze, americane și sovietice, iar Viena a fost împărțită în cinci zone, inclusiv o zonă internațională, care acoperă Innere Stadt ("Orașul interior"). În 1955 a fost semnat Tratatul de stat, prin care țara și-a recăpătat independența, iar Viena a redevenit capitala unei Austrii suverane.

Dar Europa secolului XIX considera că Asia începe la Viena. Întrădevăr geografic este la estul Europei, un bastion bogat, instalat pe fluviul Dunărea care continua navigabilă prin Bratislava și apoi spre Delta Română și Pontul Euxin.

*

De când osmanii de origine turcă și-au consolidat în 1354 o bază militară în **Galipoli**, și până la sfârșitul secolului al XV-lea, aceștia s-au extins în cea mai mare parte a sudului Europei. Au zdrobit și ocupat Imperiul Bizantin, au ocupat o mare parte din Grecia, dar și Macedonia, Bulgaria, Serbia, Herțegovina. În același timp, o mare parte din Asia Mică a fost integrată în Imperiul Otoman. La începutul secolului al XVI-lea continuă expansiunea în regiunile arabe și persane.

În timpul sultanului Soliman I (Magnificul), regatul Ungariei (1520) devine țelul cuceririlor otomane. Belgradul cade în anul 1521, iar în 1526 are loc dezastrul de la Mohács, care a pecetluit soarta Ungariei. În această luptă a căzut și regele Ungariei Ludovic II (Lajos II), ultimul reprezentant al monarhiei ungare. Prin aceasta a devenit posibilă pretenția Habsburgică de a ocupa tronul Ungariei, însă lui Ferdinand I (mai târziu Împărat al Sfântului Imperiu Roman) i se împotrivesc Ioan Zapolya, acesta fiind sprijinit de o mare parte din nobilimea maghiară. De acest conflict profită Soliman I, care, sprijinindu-l pe I. Zapolya, pornește o campanie militară împotriva lui Ferdinand, regele Boemiei și Austriei.

O mare parte din armata habsburgică se afla în Italia, angajată în lupte cu Franța, ocazie favorabilă atacului otoman.

Asediul Vienei

La 10 aprilie 1529 armata otomană pornește din Constantinopol spre vest. În timp ce trecea prin Europa de est, pe traseu s-au alăturat întăriri din unele din garnizoanele turcești, ceea ce a dus la formarea unei armate puternice, căreia i s-au alăturat, în afară de turci, și soldați din teritoriile ocupate, ca de exemplu Ungaria. Din cauza timpului ploios și drumurilor desfundate,

avansarea armatei s-a încetinit mult, aceasta ajungând abia după 5 luni (pe 23 septembrie) la porțile Vienei. O avangardă de 20.000 de călăreți otomani avea rolul de a zdrobi rezistența populației locale. La data de 27 septembrie, Viena era complet încercuită. Oastea otomană însuma circa 250.000 de soldați și era alcătuită din 80.000 de osmani, 6.000 sârbi (renegați din armată de Zápolya) și 6-8.000 moldoveni pe lângă numeroși călăreți din Anatolia (spahii), 20.000 de ieniceri. Drumurile desfundate din Ungaria au împiedicat însă transportul tunurilor grele, reușind numai transportul a 300 de tunuri ușoare. Pentru transport au fost folosite și 22.000 de cămile.

Viena, ca organizare, era un oraș-garnizoană cu o Miliție de apărare de câteva sute de mercenari germani și spanioli. Viena era apărată în total de 22.000 de infanteriști și de 2000 de călăreți. Mercenarii erau înarmați cu archebuze și țăpini și erau bine antrenți din războiul din Italia. Dacă zidurile cetății ar fi fost peste tot într-o stare bună, ar fi asigurat un mare avantaj apărătorilor Vienei. Ajutorul solicitat de principele Ferdinand a rămas în mare parte neîndeplinit, iar el a așteptat zadarnic ajutorul fratelui său Carol Quintul, care era angajat în lupte cu Franța.

Organizarea orașului era asigurată de Niklas Graf Salm și Wilhelm von Roggendorf. Primul s-a preocupat de repararea și întărirea zidurilor de apărare cu pământ și a postat 72 de tunuri de apărare. Pentru a face câmp liber de tragere a tunurilor de apărare, el a ordonat dărâmarea caselor respective, a evacuat mii femei și copii din calea turcilor (care luau sclavi). Deja la 27 septembrie Soliman I trimite o solie pentru predarea garnizoanei Vienei, cu promisiunea de a cruța populația orașului. Graf Salm refuză condițiile de capitulare ale sultanului, care începe asediul.

Luptele subterane

Prin lipsa artileriei grele, focul artileriei otomane nu a avut efectul dorit. Urmează încercarea otomană de a dărâma zidurile de apărare prin explozii subterane, dar în același timp continuă și focul de derutare al artileriei turcești. Săpăturile turcești subterane se concentrează pe zona sudică a orașului, unde fortificația era cea mai bună. Au avut loc brutale ciocniri subterane. Datorită superiorității armurilor de cavaleri, vienezii ies învingători în această luptă .

Sfârșitul asediului

Ienicerii refuză să continue asediul, întorcându-se în tabără. În noaptea de 15 octombrie 1529 începe retragerea armatei otomane, care lasă în urma sa tot ce nu putea transporta. Trupele s-au retras în dezordine la Belgrad, de unde sultanul a pornit un nou atac împotriva Ungariei.

Al doilea asediu al Vienei a avut loc între 17 iulie și 12 septembrie 1683.

Importanța strategică a Vienei

- orașul este situat la intersecția drumurilor comerciale de la Dunăre și drumul Chihlimbarului.
- datorită regiunii de șes (câmpie) a Ungariei, regatul ungar fiind greu de apărat.
- datorită Dunării, nordul imperiului era greu de apărat din punct de vedere militar.
- transportul artileriei grele și aprovizionarea armatei, pe Dunăre, era mult ușurată.
- Passau și Salzburg erau considerate un simbol al creștinătății apusene.

- prin așezarea Vienei între Munții Carpați și Munții Alpi s-ar fi deschis poarta Europei de vest.

Faze ale atacului

- 15 iulie: la o zi după sosirea armatei otomane Rüdiger refuză să capituleze, sperând cu numai 11.000 de soldați și 5.000 de locuitori și voluntari să reziste atacului turcesc, până la sosirea ajutorului din afară.
- 15 august: Regele Jan III Sobieski pornește din Cracovia în direcția Vienei în fruntea unei oaste poloneze.
- 3 septembrie: oastea otomană ocupă Burgravelin și la 4 septembrie reușesc să facă o breșă de 10 m lățime în turnul de apărare. La 6 septembrie Löwelbastei (bastionul Leului) avea o breșă de 12 m lățime.
- 6-7 septembrie trupele de eliberare a Vienei traversează Dunărea, trupele poloneze unindu-se la Tulin (30 km de Viena) cu cele bavareze, săsești și franco-șvăbești, mai târziu și cu trupe din Veneția.
- 12 septembrie: trupele de eliberare numite Liga creștină însumează 70.000 de luptători.
- Sub conducerea regelui polonez **Jan Sobieski** înfrâng oastea otomană cu tactica husarilor polonezi care astfel obținuseră deja victorii împotriva tătarilor. Bătălia a avut loc la Kahlenberg. Kara Mustafa, nu se poate hotărî să continue asediul (lasă 5.000 de mineri să continue munca subterană de subminare a zidului de apărare) sau să pornească atacul împotriva trupei de eliberare a orașului. Datorită atacului hotărâtor a "Ligii creștine" turcii se retrag în

dezordine, căutând să-și refacă rândurile la Győr în Ungaria.

- 25 decembrie: armata otomană se află în Belgrad. Kara Mustafa este strangulat cu funia de mătase (cu aceasta erau strangulate numai persoane importante ca de exemplu fii sultanului), din cauza înfrângerii suferite cu toate că a dispus de o forță militară de trei ori mai mare ca a învingătorilor din apus. Sultanul va primi capul tăiat al marelui vizir pe o tavă de argint.

Grandoarea Vienei

Imperiul Austro-Ungar a fost un stat imperial care a existat în Europa și care a cuprins la sârșitul Evului Mediu Austria, Ungaria, Cehia, Transilvania, Croatia, Slovacia, Bucovina, Slovenia, Galiția.

Imperiul Austriac a purtat între 1867 - 1918 și numele de Imperiul Austro-Ungar fiindcă în acea perioadă a participat și Ungaria la stăpânirea teritoriilor imperiului.

Clădirile, monumentele Vienei reflectă bunăstarea și opulența acestei perioade. Bine păstrate ele conferă orașului un spirit burghez, monumental și opulent.

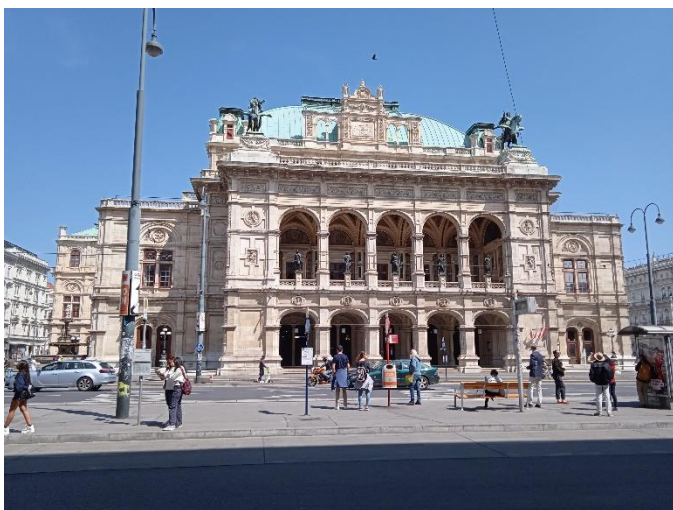
Viena este printre cele mai puțin răsfățate dintre marile capitale vechi ale Europei occidentale. Nucleul său central, *Innere Stadt*, este ușor de cercetat pe jos și cu mijloacele de transport în comun. Într-un oraș renumit pentru arhitectura sa, multe dintre atracțiile urbane ale Vienei au rămas, în esență, cele concepute de-a lungul mai multor secole de către grădinarii și arhitecții imperiali. Linia orizontului este încă dominată de turla Catedralei Sfântul Ștefan și de roata gigantică din principalul parc al orașului, Prater. Orașul a suferit pagube grele în ultimele luni ale celui de-al Doilea Război Mondial, iar după război s-au făcut multe lucrări de reconstrucție. Cu toate acestea, caracterul Vienei în ansamblu a rămas în mare parte la fel ca în anii de dinainte de 1914.

Lebenskunst ("arta de a trăi") vieneză a supraviețuit schimbărilor de conducători și vremurilor. Este încă posibil să trăiești în Viena aproape în același ritm și în același stil ca acum un secol. Aceeași muzică se cântă în aceleași săli de concert reconstruite, iar un succes de teatru sau de operă încă mai stimulează o conversație plină de viață. Se pot bea aceleași vinuri locale acrișoare în tavernele de la periferia orașului, se pot consuma aceiași munți de frișcă la Sacher și Demel și se pot degusta aceleași varietăți infinite de cafea în nenumărate cafenele. Se mai pot vedea încă costume și paltoane groase de lână în nuanțe de loden în nuanțe de verde, gri sau maro și rochiile dirndl colorate. Este chiar posibil pentru turiști, iar pentru alții în ocazii festive, să se plimbe într-o tradițională, trăsura cu doi cai condusă de un vizitiu cu pălărie de birjar din secolul XIX.

Într-un oraș renumit pentru arhitectura sa, multe dintre perspectivele urbane ale Vienei au rămas, în esență, cele concepute de-a lungul mai multor secole de către grădinarii și arhitecții imperiali. Linia orizontului este încă dominată de turla Catedralei Sfântul Ștefan și de roata gigantică din principalul parc al orașului, Prater. Orașul a suferit pagube grele în ultimele luni ale celui de-al Doilea Război Mondial, iar după război s-au făcut multe lucrări de reconstrucție. Cu toate acestea, caracterul Vienei în ansamblu a rămas în mare parte la fel ca în anii de dinainte de 1914.

Lebenskunst ("arta de a trăi") vieneză a supraviețuit schimbărilor de conducători și vremurilor. Este încă posibil să trăiești în Viena aproape în același ritm și în același stil ca acum un secol. Aceeași muzică se cântă în aceleași săli de concert reconstruite, iar un succes de teatru sau de operă stimulează încă o conversație plină de viață. Se pot bea aceleași vinuri locale acrișoare în tavernele de la periferia orașului, se pot consuma aceiași munți de frișcă la Sacher și Demel și se pot degusta aceleași varietăți infinite de cafea în nenumărate cafenele. Se mai pot vedea încă costume și paltoane groase de lână în nuanțe de loden în nuanțe de verde, gri sau maro și rochii dirndl colorate. Este chiar posibil pentru turiști, iar pentru alții în ocazii festive, să se plimbe într-o fiacre tradițională, trăsura cu doi cai condusă de un vizitiu cu pălărie de fetru neagră.

Capitala Austriei a evitat multe dintre problemele - crize financiare, tulburări sociale, degradare urbană - care afectează alte orașe europene. Locuitorii săi se bucură de un sistem de sănătate și de asistență socială lăunatic, care își are originea în reformele împărătesei Maria Tereza și ale împăratului Iosif al II-lea în secolul al XVIII-lea. Un oraș cu parcuri verzi cu iazuri, cafenele și orchestre de muzică; magazine opulente și străzi comerciale elegante; bănci, librării și teatre aglomerate; și bulevarde pentru plimbări pe îndelete - Viena este un distilat revigorant al energiei și imaginației umane.

